

Omfang, men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at man, ved uden videre at lade § 1 udgaae og fordele Summen paa Communerne i Overeensstemmelse med § 4, let kommer til at gaae glip af visse meget væsentlige Fordele, og derfor man altsaa gjør dette, maa man være belavet paa at erstatte dem. Det ærede Medlem for Sørs Amts 2den Valgkreds (Alberti) har allerede i saa Henseende henledet Opmærksomheden paa eet Punkt, nemlig Forholdet med Hensyn til Stiftelser og andre juridiske Personer, der eie Bøndergods. Der er vel fra flere ærede Taleres Side hertil blevet gjort gjældende, at man jo kunde indrette den hele Skat saaledes, at man medtog de juridiske Personer under Indkomstskatten; men jeg vil henlede Opmærksomheden paa, at naar man kommer til nøiere at undersøge dette Forslag, da vil det vise sig overordentlig tvivlsomt, om det vil faae practisk Virkning, thi derved kommer man til at forrykke det hele Skattesystem. Man kan ligne Indkomstskatten paa to Maader, enten saaledes, at man tager Hensyn til enhver enkelt Persons samlede Indtægt — og det er dette, vi gjøre her — eller ogsaa saaledes, at man tager Hensyn til hver enkelt i Landet fremtrædende Bedrift; saaledes er det, man gjør i England. Ved dette sidste System kan man træffe de juridiske Personer, thi en Bedrift er en Bedrift, hvad enten den drives af een eller flere eller slet ingen enkelt Person. Men vort hele System for Skatten er bygget paa, at man tager hver enkelt Mand, ubregner hans samlede Indtægt og derefter beskatter ham, og derved kan man ikke faae juridiske Personer med, det bringer Forvirring i det hele System. Altsaa troer jeg, at den Tanke, at bringe juridiske Personer ind i Loven, ikke er heldig og vil vise sig at føre til practiske Misligheder; ved Hartkorns-Beskatningen derimod har man det i sin Magt at træffe disse Personer, forsaavidt de eie Hartkorn. Den anden Bemærkning, jeg herom vilde gjøre, og som er bleven berørt af det ærede Medlem for Sørs Amts 3die Valgkreds (Jonnesbeck), angaaer den Vanfærlighed, at man aldeles ikke har noget som helst Maal for, hvad Skat Agerbruget giver i de Communer, som der jo er mange af, hvor der ved Siden af Agerbruget

findes anden Bedrift. Naar man tænker sig, at man har Communer, der ere sammensatte af luttet Agerbrugere, saa ville de Mænd, som sidde i Sogneforstanderskaberne, i Almindelighed have let ved og ikke nogen slynderlig Tilskyndelse til Andet end at bedømme de forskjellige Mænds Indtægter forholdsvis temmelig rigtig; men naar der foruden Agerbrugere er Folk, som have anden Bedrift, være sig Haandværkere, være sig Handlende, være sig faste Indtægter af Embeder, Pensioner, Renter osv., saa opstaaer den store Vanfærlighed, at man skal afveie mod hinanden Agerbruget, som er det, de fleste kjende til og forstaae ret at bedømme og beregne den deraf flydende indkomstskattepligtige Indtægt, og den Indtægt, der høves af andre Bedrifter; det vil da findes — frygter jeg — at være i megen høi Grad betænkeligt at lægge Beskatningen i de fleste Communer i Landet af alle de Mænd, der ikke ere Agerbrugere, i selve de agerbrugende Mænds Hænder. Dette frygter jeg for vil være en overordentlig stor Vanfærlighed, og jeg troer ikke, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Erichsen), som meente, at man kunde overvinde det Slags Vanfærligheder i det Hele ved at gjøre Communalbestyrelserne eedsoorne, har angivet noget særdeles brugbart Middel i denne Retning; thi Erfaringen har i denne Henseende vist, at Anvendelse af Ced i dette Omfang og i saadanne Anledninger, som her netop handles om, ikke fører til det tilsigtede Maal, men tvertimod forvolber megen Forargelse. Der er derimod i § 1 et Hjælpemiddel, som man neppe kan miskjende har nogen og ikke ganske ringe Betydning. Idet det nemlig der bestemmes, at hver Tønde Hartkorn skal give 3 Rd. i Skat, er dette jo at sætte omtrent i Lighed med en lav Burdering, et Minimum af Indtægten af 1 Tønde Hartkorn. Idet vi nu antage en tilsigtet Beskatning af 3 pCt. over det Hele, vil det altsaa sige det Samme, som at man som det almindelige Minimum af Indtægt af 1 Tønde Hartkorn antager 100 Rd. om Aaret for nogenlunde passende, og derigjennem faaer man saaledes et Middel til, indtil en vis Grad idetmindste, at sørge for, at der ikke af Agerbruget bliver krævet et mindre Belyb end dette